

N.V. Centraal Nederlandsch Motorvoertuigen Bedrijf (CENEMBE)

Tijdens een recente V.V.O.F.-ruilbeurs kwam ik in het bezit van het hierbij afgebeelde aandeel van bovengenoemde N.V. Hoewel het stuk zeker niet opvalt uit decoratief oogpunt, waren er twee redenen waarop het mijn aandacht trok. De eerste was een op het stuk voorkomende handgeschreven en door de archivaris van het Ministerie van Economische Zaken ondertekende, verklaring dat de stukken 2-1000 vernietigd waren. Dit houdt dus in dat mijn stuk het enige nog bestaande is.

De tweede reden, was de datum van oprichting van de vennootschap: 3 maart 1944. Wie richt er in maart 1944, tijdens de donkerste periode van de Tweede Wereldoorlog, wanneer er, buiten de voor Duits militair vervoer bestemde, praktisch geen motorvoertuigen meer zijn, in vredesnaam een motorvoertuigenbedrijf op.

Bij lezing van de oprichtingsstatuten werd de zaak al snel duidelijk. Van het aandelenkapitaal werden 200 aandelen geplaatst en volgestort, waarvan een bij de Maatschappij voor Industriefinanciering en 199 bij de Staat der Nederlanden.

De Staat werd hierbij vertegenwoordigd door de heer F.J.W.J. Scheurleer handelende als lasthebber van Mr. M.M. Rost van Tonningen! Ja, de beruchte Rost van Tonningen, geboren in Soerabaja in 1894 en overleden in Scheveningen in 1945, was in 1944 o.a. waarnemend Secretaris-Generaal van het Departement van Financiën, in 1941 door Seyss-Inquart als zodanig benoemd. Hij was als aanhanger van de SS en protegé van Himmler de belangrijkste concurrent van NSB-leider A.A. Mussert. In 1936 had hij reeds Hitler bezocht. In 1945 heeft hij zelfmoord gepleegd.

Het doel van de vennootschap was "Het in eigendom verkrijgen, verbouwen, herstellen, hermonteren en of bewaren, zomede het exploiteren en verkoopen van mechanische vervoermiddelen, tractoren en vaartuigen en van derzelve onderdeelen, zomede hat demonteren van niet of bezwaarlijk te herstellen motoren; mechanische vervoermiddelen, tractoren en vaartuigen, zulks ter verkrijging van bruikbare onderdelen". Handel in geconfisqueerde motorvoertuigen e.d.! Tot directeur werd benoemd Jonkheer J.P. Teding van Berkhout en tot commissarissen de heren Mr. P.C. Kolff (President-Commissaris), F.L. Rambonnet, F.D. Brands en N.J. Kollwijn. Erg lang hebben directie en commissarissen - gelukkig - hun energie niet aan de vennootschap hoeven besteden.

J.E. Wustenhoff.

Uit: V.V.O.F. Mededelingenblad Elfde jaargang Nr. 3 van september 1989, blz. 14-15.